

RADVILIŠKIO RAJONO PILIAKALNIAI

Radviliškio rajono teritorijoje esantys piliakalniai nuo seno domina žmones. Kiek padavimų ir legendų sukurta apie jų šlaituose paslėptus lobius, netikėtai pradingusias šventoves bei mistinius įvykius, nutikusių žmonėms šiose paslaptingos vietose... Todėl kyla pagrįstas klausimas, kaip ir kada atsirado piliakalniai, kokia buvo jų tikroji paskirtis.

Piliakalniais vadinamos atskiros kalvos arba aukštumų kyšulių dalys, kurios turi požymių, jog kadaise žmonės joms suteikė dirbtinę išvaizdą. Pirmieji piliakalniai dabartinėje Lietuvos teritorijoje atsirado I–II tūkst. prieš mūsų erą. Tai buvo natūralios kalvos, kurių plokščiose viršūnėse gyveno nedidelės žmonių bendruomenės. Vėliau piliakalniuose pradėta statyti gynybinius įtvirtinimus – medinės pilis, o jų papėdėse buvo įkurtos gyvenvietės – papiliai.

Lietuvos valstybės kūrimosi ir kovų su kryžiuočiais bei Livonijos ordino laikotarpiais (XII–XIV a.) ant piliakalnių stovėjusios tvirtos medinės pilys tapo atraminiais gynybos punktais ir saugia priebėga gyventojams nuo priešų, puldinėjusių lietuvių žemes.

Po Žalgirio (1410 m.), Pabaisko (1435 m.) mūšių, pasibaigusių lietuvių karių pergalėmis, medinės pilys, stovėjusios ant piliakalnių, Lietuvoje neteko savo reikšmės ir buvo pamažu apleistos.

Lietuvoje priskaičiuojama apie 850 piliakalnių. Radviliškio rajone yra 8 piliakalniai, kurie įregistruoti Kultūros vertybių registre.

HILLFORTS IN RADVILIŠKIS DISTRICT

Hillforts in Radviliskis territory interested people a long while ago. Many stories and legends have been created about hidden treasures in them, suddenly vanished temples and weird events that happened to people in these mysterious places. That's why a reasonable question arises how and when and why hillforts appeared.

Hillforts are separate mounds or parts of hill summits that once people piled them First hillforts in the present-day territory of Lithuania date back to 2nd – 1st millennium BC. They were arranged on levelled summits of natural mounds where people used to lived in small communities. Later defensive fortifications – wooden castles - were erected on hillforts, and settlements founded at the foothills.

During the early years of Lithuanian state development and in the period of conflicts with the Livonian Order the Teutonic Knights (XII-XIV c.) strong wooden hillforts were defensive facilities and safe refuge from the enemies attacking Lithuanian land.

When Lithuanians won in the battles of Grunwald (1410) and Pabaiskas (1435) wooden castles on hillforts lost their significance and were gradually abandoned.

There are a total of 850 hillforts in Lithuania. Radviliskis district has 8 hillforts registered in the Register of Culture Heritage.

1 PILIAKALNIS, VADINAMAS ŠIAULĖS KALNU (KUDINŲ PILIAKALNIS) Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 5559

Kudinų piliakalnis, dar vadinamas Šiaulės kalnu, Kalnų bei Šiaulėnų vardais. Piliakalnis yra įrengtas atskiroje kalvoje ir datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia. 150 m į šiaurės vakarus nuo piliakalnio stūkso Varpinės kalnas, toliau – Kartuvių kalnas.

Piliakalnio aikštelė apvali, 25 m skersmens. Pietiniame ir šiauriniame aikštelės pakraštyje supiltas 1 m aukščio, 10 m pločio pylimas, o šiaurinėje pusėje yra 6 m pločio terasa. Aikštelės centre stovi kryžius. Piliakalnio šlaitai statūs, 12–18 m aukščio.

Lietuvos archeologijos draugija savo archyve išsaugojo Algimanto Petrausko surinktų ir užrašytų pasakojimų apie Kudinų piliakalnį. Pasak garbaus kraštiečio Jono Jurgausko, „toje vietoje, kur dabar stovi Šaulės kalnas, anksčiau buvusi bažnyčia. Esą tą bažnyčią vėjas smėliu užpusęs.

Turtingas dvarininkas Šemeta pasamdęs darbininkus ir liepęs tą bažnyčią atkasti. Darbininkai atkasę iki bažnyčios durų ir pro rakto skylutę matę kunigą pamokslą sakant, žmones klausant. Bet toliau jie negalėję kasti, nes Šemetą pradėjęs traukti mėšlungis į krūvą ir tas kasimą liepęs nutraukti. Sakoma, kad ir kaspinas buvęs išlindęs, kurį patraukus kalne varpai skambėdavę.”

Piliakalnio papėdėse, 2,5 ha plote, yra papėdės gyvenvietė (**unikalus kodas Kultūros vertybių registre 23866**).

Piliakalnį galima pasiekti, važiuojant keliu Šiaulėnai–Šaukotas–Pašušvys (**kelio Nr. 3403**). 3 kilometre reikia sukti į dešinę (PV). Nuvažiavus 1,5 km iki stovėjimo aikštelės prie Šiaulės apžvalgos bokšto, eiti 800 m pėsčiomis iki piliakalnio, vadinamo Šiaulės kalnu.

Statusas: valstybės saugomas.

Adresas: Kudinų k., Šiaulėnų sen., Radviliškio r. sav.

1 HILLFORT CALLED ŠIAULĖ MOUND (KUDINAI HILLFORT) Unique code in Register of Culture Heritage 5559

Kudinai hillfort, is also called by the names of Šiaulė, Kalnai, Šiaulėnai. The hillfort is located on a separate mound, and dates back to the beginning of 1st – 2nd millennium. Within the distance of 150 m in the northwest direction there is Varpinė (Belfry) mound, farther - Kartuvių (Gallows) mound.

The hilltop is round - 25 m in diameter. There is a rampart 1 m high and 10 m wide at the southern and northern edges of the hilltop. 6 m wide terrace is on the northern side. A cross is erected in the center. The slopes of the hill are steep, 12 – 18 m in height.

Society of the Lithuanian Archeology holds in its archive stories about Kudinai hillfort collected and recorded by Algimantas Petrauskas. According to the venerable fellow countryman Jonas Jurgauskas, „in the place where Saule Hill stands now, formerly there used to be a church. The church is said to have been covered by sand.

Semeta, a rich landowner hired workers and told them to dig up the church. The Workers had dug the church up to the door and through the keyhole they saw the priest preaching a sermon, and people listening to him. But they could not continue digging because Semeta got a cramp in his body and he ordered to stop the excavation. It is said that a ribbon used to be sticking out the sand by the pull of which the bells started ringing in the mountain“.

There is a foothill settlement covering the area of 2,5 ha at the foothill. (**Unique code in Register of Culture Heritage 23866**).

Kudinai, Kalnai hillfort with the settlement. (Unique code in Register of Culture Heritage 23865).

The hillfort can be reached driving along the road Šiaulėnai–Šaukotas–Pašušvys (**road no. 3403**). At the 3rd kilometer you have to turn right. Having covered the distance of 1,5 km to the parking place near Šiaulė observation tower, you will have to walk 800 m to the hillfort called Šiaulė mound.

Status: The state protected.

Address: Kudinai village, Šiaulėnai eldership, Radviliškis district.

2 PILIAKALNIS, VADINAMAS RAGANŲ KALNU (RAGINĖNŲ PILIAKALNIS) Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 5548

Piliakalnis įrengtas Daugyvenės upės kairiajame krante esančioje aukštumoje ir datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia.

Piliakalnio aikštelė keturkampė, pailga, 200 m² dydžio. Piliakalnio šlaitai statūs, 9 m aukščio.

1996 m. Raginėnų piliakalnį tyrinėjo Lietuvos archeologų ekspedicija. Piliakalnio šiaurinėje ir vakarinėje papėdėse, 3,74 ha plote, aptikta papėdės gyvenvietė (**unikalus kodas Kultūros vertybių registre 20510**). Buvo atrastas iki 20 cm storio kultūrinis sluoksnis su židiniu, stulpaviete, moliniu svareliu, grublėta, lygia ir žiesta keramika, gyvulių kaulais.

100 m į pietus nuo piliakalnio yra II–V a. pilkapynas II (**unikalus kodas Kultūros vertybių registre 5550**), tyrinėtas 1829, 1909 ir 1910 m. Kitas IV–VII a. Raginėnų pilkapynas (**unikalus kodas Kultūros vertybių registre 5549**) yra 800 m į ŠR nuo piliakalnio (tyrinėtas 1909–1910 m.).

Pasak legendos, Raginėnuose dvaras buvo užneštas smiltimis. Kažkada seniai Raginėnų ir aplinkinių kaimų žmonės pradėjo kasti tą kalną ir ieškoti, kas ten iš tikrųjų paslėpta. Gerokai pakasus, vieną naktį darbininkų prižiūrėtojai prisisapnavo: „Jeigu kasdami kalne ras karvelį, tai bus laimingi gyventojai Raginėnų kaimo ir apylinkių, o jei rastų bekasdami juodvarnį, tai bus visi kasėjai ir gyventojai Raginėnų kaimo ir jų vaikai nelaimingi, juos aplankys visokios nelaimės.“ Po tokio sapno prižiūrėtojas atsisakė kasti ir patarė visiems darbininkams mesti tą darbą. Bet kiti tuo netikėjo ir kasė toliau. Tačiau kiek dieną iškasdavo, tiek naktį atgal užvirsdavo. Sako, jog užvirsdavo tik dėl to, jog jie netikėjo sapnu. Po to žmonės metė kasti kalną, taip nieko nesužinoję, kas tame kalne yra paslėpta.

Piliakalnį galima pasiekti, važiuojant keliu Rozalimas–Plaučiškiai–Pakalniškiai (**kelio Nr. 2906**) 12,5 km, pasukus į kairę, nuvažiavus apie 100 m lauko keliuku iki piliakalnio papėdės.

Statusas: valstybės saugomas.

Adresas: Raginėnų k., Pakalniškių sen., Radviliškio r. sav.

2 HILLFORT CALLED RAGANŲ (WITCHES) MOUND (RAGINĖNAI HILLFORT) Unique code in Register of Culture Heritage 5548

The hillfort is on the left bank of the river Daugyvenė and it dates back to the beginning of 1st – 2nd millennium.

The hilltop is rectangular, oblong, 200 m² in size. The slopes of the hillfort are steep, 9 m in height.

In 1996 Raginėnai hillfort was excavated by the expedition of Lithuanian archaeologists. At the northern and western foothills in the area of 3,74 ha, the foot settlement has been found (**unique code in Register of Culture Heritage 20510**). Up to 20 cm thick cultural layer with a fireplace, molar weights, pieces of pottery, animal bones have been found.

The burial places which are 100 m away to the south of the hillfort dating back to 2nd – 5th century (**unique code in Register of Culture Heritage 5550**), were excavated in 1829, 1909 and 1910. Another 4th – 7th century Raginėnai place of burials (**unique code in Register of Culture Heritage 5549**) is 800 m to the northeast of it (excavated in 1909-1910).

According to the legend, Raginėnai manor was covered by sand. Once a long time ago dwellers of Raginėnai and its neighbourhood villages started digging the mound looking for what was actually hidden. One day the supervisor of the workers had a dream: „If digging the mountain a pigeon is found, the dwellers of Raginėnai village and its neighbourhood will be happy, but if a black raven is found, then everybody: the diggers, Raginėnai dwellers and their children will be unhappy and they will be visited by all kinds of troubles.“

After such a dream the supervisor refused to dig and advised all workers to give up the job. But others believed it was not true and continued digging. However, as much as they had dug during the day, everything was filled up again at night. It is said that this happened only due to the fact that they did not believe in the dream. Thus, people stopped digging, so nothing is known what this hillfort hides. The hillfort can be reached driving along the road Rozalimas–Plaučiškiai–Pakalniškiai (**Road Nr. 2906**). Having driven 12,5 km you have to turn left and go 100 m along the field path to the foothill.

Status: State protected.

Address: Raginėnau village, Pakalniškiai eldership, Radviliškis district.

3 PILIAKALNIS, VADINAMAS PILIMI (VAITIEKŪNŲ PILIAKALNIS) Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 5546

Piliakalnis įrengtas Šušvės dešiniajame krante, santakoje su Vingriu (dabar tvenkinys), datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia.

Piliakalnio aikštelė trikampė, 36 m ilgio ir 17 m pločio. Yra supiltas 4,5 m aukščio, 25 m pločio pylimas, kurio išorinis 7 m aukščio šlaitas leidžiasi į 40 m ilgio, 8 m pločio, 2,35 m gylio griovį. Piliakalnio šlaitai statūs, 11 m aukščio.

1977–1978 m. Algimantas Merkevičius tyrė visą piliakalnio aikštelę, padarė gynybinio griovio pjūvį – iš viso 413 m². Aikštelėje aptiktas iki 2,4 m storio I tūkst.–II tūkst. prieš mūsų erą pradžios kultūrinis sluoksnis, susidedantis iš dviejų horizontų. Apatiniame iki 25 cm storio horizonte aptikta lygios keramikos, gyvulių kaulų. Viršutiniame horizonte aptiktos 6 medinių pastatų liekanos su geležiniais peiliais, žalvarine pasagine sege, žiedu. Nustatyta, kad pylimas piltas mažiausiai du kartus.

Piliakalnį galima pasiekti, važiuojant keliu Grinkiškis–Pypliai–Vaitiekūnai (**kelio Nr. 3429**). Neprivažiavus Vaitiekūnų kaimo, pasukti į kairę (R). Piliakalnis yra už 80 m, tvenkinio vakariniam krante.

Statusas: valstybės saugomas.

Adresas: Vaitiekūnų k., Grinkiškio sen., Radviliškio r. sav.

3 HILLFORT CALLED PILIS (CASTLE) (VAITIEKŪNAI HILLFORT) Unique code in Register of Culture Heritage 5546

The hillfort, located on the confluence where Susve and Vingrys (now a pond) met, dates back to the beginning of 1st – 2nd millennium.

The hilltop is triangular, 36 m long and 17 m wide. The piled rampart is 4.5 m high, 25 m wide, the external 7 m slope descends to 40 m long, 8 m wide, 2.35 m deep moat. Steep slopes of the hillfort are 11 m high.

1977-1978 m. Algimantas Merkevičius excavated the entire hillfort area, and made the section of a defensive moat – 413 m² in total. In this place he found up to 2.4 m thick cultural layer of the beginning of 2nd - 1st millennium BC consisting of the two horizons. At the basis up to 25 cm deep pottery, animal bones were found. In the upper horizon the remnants of 6 wooden buildings, iron knives, brass brooches, rings were found. It was ascertained that the rampart was piled two times.

The hillfort can be reached driving along the road Grinkiškis-Pypliai-Vaitiekunai (**road no. 3429**). Before going to Vaitiekūnai, turn left. The mound is 80 m away on the west bank of the pond.

Status: State protected.

Address: Vaitiekūnai village, Grinkiškis eldership, Radviliškis district.

4 PILIAKALNIS (VELŽIŲ PILIAKALNIS) Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 5553

Piliakalnis įrengtas Arimaičių ežero pietiniame krante ir datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia. Piliakalnio aikštelė apvali, 25 m skersmens. Jos šiauriniame ir rytiniame kraštuose yra 1,5 m aukščio, 15 m pločio pylimas. Rytinis 4–5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 20 m pločio, 2 m gylio griovį. Šlaitai statūs, 8 m aukščio.

Padarius piliakalnio pylimo pjūvį, nustatyta, kad jis supiltas per 3 kartus iš smėlio-žvyro sluoksnio. Bendras pylimo sluoksnio storis siekė 2,8 m, pylimo papėdėje buvo 12 m pločio, 1,6 m gylio griovys. Pačioje aikštelėje aptiktos 3 keturkampių, ilgų pastatų vietos. Papilyje, ištyrus 100 m² plotą, rastas židinis.

Anot Radviliškio krašto senų žmonių pasakojimų, ant Velžių piliakalnio stovėjusi bažnyčia, kuri prasmegusi į žemę. Esą dar ir dabar kartais girdėti iš po žemių skambančius jos varpus.

Kažkas mėginęs kasti piliakalnį, bet kitą dieną viskas buvę užverstą. Vėl kasęs, bet visas darbas nuėjęs veltui. Žmogus įtaręs nelabų smėklų darbą, persigandęs ir liovėjęs kasti.

Piliakalnį galima pasiekti, važiuojant keliu Panevėžys–Šiauliai (**kelio Nr. A9**). Velžių kaime, ties kavine „Žarija“, reikia pasukti į dešinę, nuvažiuoti 1 kilometrą iki kelio gale įrengtos automobilių stovėjimo aikštelės ir 150 m eiti pylimu.

Statusas: valstybės saugomas.

Adresas: Velžių k., Šeduvos m. sen., Radviliškio r. sav.

4 VELŽIAI HILLFORT Unique code in Register of Culture Heritage 5553

Velžiai hillfort is on the southern shore of the lake and dates back to the beginning of 1st – 2nd millennium. The hilltop is round 25 m in diameter. In its north and east there is 1.5 m high, 15 m wide moat. The eastern 4-5 m high slope descends to 20 m wide and 2 m deep moat. The slopes are steep, 8 meters in height.

The hillfort rampart section was made and it is discovered that the hillfort was piled of sand and gravel by three times. Total thickness of the rampart was 2.8 m, the basis of the rampart 12 m wide and 1.6 m deep moat. In the same places 3 square, long building were discovered. In 100 m² area a fireplace was found at the foothill.

According to Radviliskis district old people's stories, on the hillfort of Velžiai there used to be Velžiai Church, which disappeared in the ground. They say that even nowadays sometimes bells ringing can be heard from under the ground. Someone tried to dig up the hillfort, but next day everything was overloaded. The man tried again, but his work was in vain. He suspected wicked ghosts' work, got frightened and ceased digging.

The mound can be reached going along the road Panevezys-Siauliai (**road no. A9**). In Velžiai village, at the Café “Žarija”, turn right, go 1 kilometer up to parking place and go 150 meters along the rampart.

Status: State protected.

Address: Velžiai village, Šeduva town eldership, Radviliškis district

5 PILIAKALNIS, VADINAMAS KLEBONIŠKIŲ KALNU, PILIAKALNIU (PAKALNIŠKIŲ, KLEBONIŠKIŲ PILIAKALNIS). *Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 2504*

Piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje ir datuojamas I tūkst. prieš mūsų erą. Piliakalnio aikštelė netaisyklingo trikampio formos, pailga, 25 m ilgio bei 15 m pločio, su stačiais 6–8 m aukščio šlaitais. Pietrytinėje papėdėje buvo atrasta 0,2 ha ploto papėdės gyvenvietė (**unikalus kodas Kultūros vertybių registre 23869**), aptiktas 30 cm storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas I tūkst. prieš mūsų erą, rasta lygios keramikos, molio tinko.

Anot Radviliškio krašto senų žmonių pasakojimų, ant Kleboniškių piliakalnio ir greta jo dėdavosi keisti dalykai. Kartą vienas žmogelis vėlai vakare važiuojo namo. Privažiavo prie Kleboniškių kalno. Važiuoja ir važiuoja. Pradėjo aušti, o jis vis niekaip negali parvažiuoti namo. Rytą žiūrė – visą laiką ratu važiuojo. Gal nelabai vedžiojo ir klaidino...

Piliakalnį galima pasiekti, važiuojant keliu Rozalimas–Plaučiškiai–Pakalniškiai (**kelio Nr. 2906**). Pakalniškių kaimo centre reikia pasukti pro malūną ir važiuoti keliuku 200 m link Kleboniškių kaimo senųjų kapinių, už jų – dar 100 m gilyn į mišką.

Statusas: valstybės saugomas.

Adresas: Kleboniškių k., Pakalniškių sen., Radviliškio r. sav.

5 HILLFORT CALLED KLEBONIŠKIAI MOUND, (PAKALNIŠKIAI, KLEBONIŠKIAI HILLFORT) *Unique code in Register of Culture Heritage 2504*

The hillfort, established on a separate mound, dates back to the 1st millennium BC. The hillfort is of irregular triangular, oblong form, 25 m long and 15 m wide, with steep slopes 6-8 meters high.

At the southeastern foothill the foot settlement of 0.2 was found (**Unique code in Register of Culture Heritage 23869**) and 30 cm thick cultural layer, dating back to the 1st millennium BC.

According to the stories of Radviliškis old people, strange things happened on Kleboniškis hillfort and its neighbourhood. Once a man was carting home late in the evening. He came to Kleboniškis hillfort. Dawn broke but he couldn't reach his home. In the morning he noticed that he was going round and round the hillfort. Maybe, the devil guided and misled him ...

The mound can be reached going along on the road Rozalimas-Plaučiškiai-Pakalniškiai (**road no. 2906**). In the center of Pakalniškiai village turn past the mill and go along the path 200 towards Kleboniškis old rural cemetery, then further 100 m deep into the forest.

Status: state protected.

Address: Kleboniškis village, Pakalniškiai eldership, Radviliškis district.

6 PILIAKALNIS, VADINAMAS PILE (PAŠAKARNIO PILIAKALNIS) *Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 3833*

Pašakarnis – dvarietė Radviliškio rajono pietvakariniame pakraštyje, 4 km į šiaurės vakarus nuo Šaukoto. Įeina į Tytuvėnų regioninį parką. Prie dvarietės stūkso Pašakarnio piliakalnis.

Piliakalnį galima rasti, važiuojant keliu Šaukotas–Papušynys–Antaniškiai–Akmenė (**kelio Nr. 3434**). Nuvažiavus apie 2 km iš Šaukoto miestelio centro, T formos sankryžoje sukti link Grigalaičių kaimo ir važiuoti apie 4,5 km link Pašakarnio kaimo. Neprivažiavus Pašakarnio kaimo, sukti į dešinę. Važiuoti miško keliu apie 2,5 km.

Statusas: registrinis.

Adresas: Pašakarnio k., Šaukoto sen., Radviliškio r. sav.

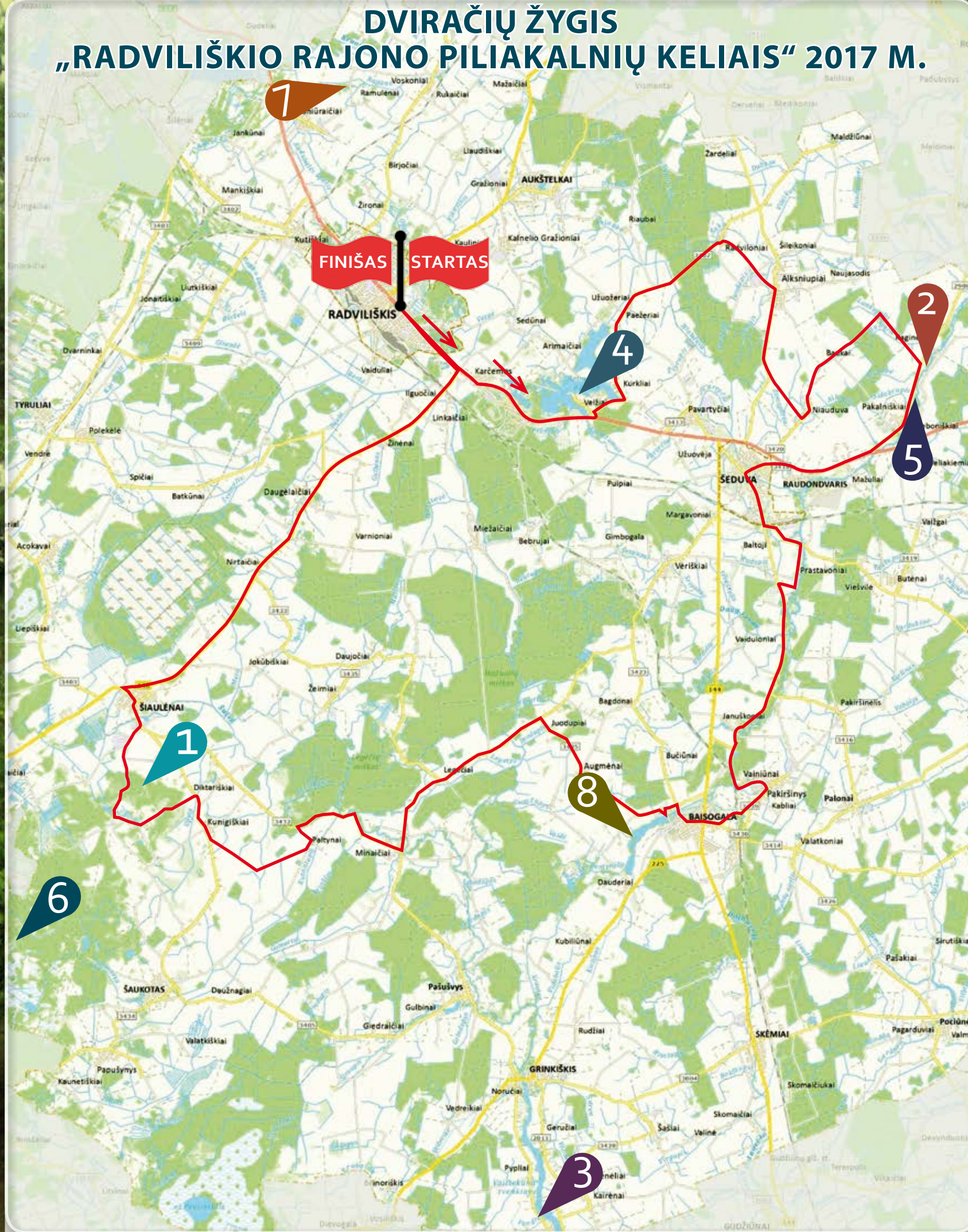
6 HILLFORT, CALLED PILE (PAŠAKARNIAI HILLFORT) *Unique code in Register of Culture Heritage 3833*

Pašakarniai is a manor in the southwest of Radviliškis district, 4 km north-west of Šaukotas. It is a part of Tytuvėnai Regional Park. Pašakarniai hillfort is near the manor.

The hillfort can be found going along the road Šaukotas-Papušynys-Antaniškiai-Akmenė (**road no. 3434**). At the Distance of about 2 km from the centre of Šaukotas at T-shaped intersection turn towards Grigalaičiai village and drive about 4.5 km towards Pašakarniai village. Before going to Pašakarniai village, turn right. Drive along a forest road for about 2.5 km.

Status: Commercial Register.

Address: Pašakarniai village, Šaukotas eldership, Radviliškis district.

PAAIŠKINIMAI/ INFORMATION

- PILIAKALNIS, VADINAMAS ŠIAULĖS KALNU (KUDINŲ PILIAKALNIS)**
HILLFORT CALLED SIAULE MOUND (KUDINŲ HILLFORT)
LKS: N6168203.83; E462770.35
WGS: N55° 38'49.8", E23° 24'30.8"
- PILIAKALNIS, VADINAMAS RAGANŲ KALNU (RAGINĖNŲ PILIAKALNIS)**
HILLFORT CALLED RAGANŲ (WITCHES) MOUND (RAGINĖNAI HILLFORT)
LKS: N6184283.70; E491528.48
WGS: N55°47'34.7", E23°51'53.7"
- PILIAKALNIS, VADINAMAS PILIMI (VAITIEKŪNŲ PILIAKALNIS)**
HILLFORT CALLED PILIS (CASTLE) (VAITIEKŪNAI HILLFORT)
LKS: N6152674.71; E477316.92
WGS: N55°30'30.8"; E23°38'27.3"
- PILIAKALNIS (VELŽIŲ PILIAKALNIS) VELŽIAI HILLFORT**
LKS: N6182901.83; E478145.98
WGS: N55°46'48.5", E23°39'05.9"
- PILIAKALNIS, VADINAMAS KLEBONIŠKIŲ KALNU, PILIAKALNIU (PAKALNIŠKIŲ, KLEBONIŠKIŲ PILIAKALNIS)**
HILLFORT CALLED KLEBONIŠKIAI MOUND, (PAKALNIŠKIAI, KLEBONIŠKIAI HILLFORT)
LKS: N6182120.57; E490868.92
WGS: N55°46'24.7", E23°51'16.1"
- PILIAKALNIS, VADINAMAS PILE (PAŠAKARNIO PILIAKALNIS)**
HILLFORT, CALLED PILE (PAŠAKARNIAI HILLFORT)
LKS:
WGS: 55° 35' 56.4" N, 23° 19' 58.8" E
- PILIAKALNIS, VADINAMAS RAMYLA (RAMULĖNŲ PILIAKALNIS)**
HILLFORT CALLED RAMULA (RAMULĖNAI HILLFORT)
LKS: N6194272.23; E470282.64
WGS: N55°52'54.7", E23°31'30.2"
- DIAUDERIŲ PILIAKALNIS DIAUDERIAI HILLFORT**
LKS: N6165883.84; E480548.22
WGS: N55°37'38.5"; E23°41'28.1"

7 PILIAKALNIS, VADINAMAS RAMYLA (RAMULĖNŲ PILIAKALNIS) *Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16215*

Piliakalnis buvo įrengtas atskiroje kalvoje ir datuojamas I tūkst. iš šiaurės ir rytų pusių į juosė pelkė, pietuose jis siekė žemus sausesnius laukus. Aikštelė buvo apie 60–70 m ilgio rytų–vakarų kryptimi, apie 20–25 m pločio, su kultūrinio sluoksnio. Šlaitai statūs, 8 m aukščio.

Piliakalnis sunaikintas XX a. 7 dešimtmetyje, jį nukasant žvyrui. Dabar jo vietoje – žvyrduobė.

1994 m. R. Jarockis tyrė piliakalnio šiaurinio šlaito liekanas – iš viso 90 m² plotą, rado lipdytos keramikos, žalvarinės apyrankės dalį ir trintuvą.

Piliakalnį galima pasiekti, važiuojant keliu Radviliškis–Voskoniai–Stačiūnai (**kelio Nr. 3408**). Už geležinkelio pervažos reikia sukti į kairę, link Ramulėnų kaimo. Ramulėnų kaime sukti į dešinę, link Vantainių kaimo. Piliakalnis buvo dešinėje kelio pusėje. Dabar šioje vietoje – žvyrduobė.

Statusas: panaikinta teisinė apsauga.

Adresas: Vantainių k., Radviliškio sen., Radviliškio r. sav.

7 HILLFORT CALLED RAMULA (RAMULĖNAI HILLFORT) *Unique code in Register of Culture Heritage 16215*

The hillfort was constructed on a separate mound, and it dates back to the 1st millennium. In the north and east it was surrounded by a marsh, in the south there were drier fields. The area was about 60-70 meters long in the east-west direction, about 20-25 m wide, with cultural layer. The slopes are steep, 8 meters in height. The hillfort was destroyed in 7th decade of the 20th century when gravel was dug out. Now there is a gravel pit.

In 1994 R. Jarockis excavated debris of the northern slope of the hillfort in the area of 90 m². There he found parts of ceramics, a part of a brass bracelet.

The mound can be reached going along the road Radviliškis-Voskoniai-Stačiūnai (**road no. 3408**). Behind the level crossing you have to turn left, towards Ramulėnai village. In Ramulėnai village turn right towards Vantainiai village. The hillfort was on the right side of the road. Now this place is a gravel pit.

Status: Eliminated state protected.

Address: Vantainiai village, Radviliškis eldership, Radviliškis district.

8 DIAUDERIŲ PILIAKALNIS *Unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16312*

Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje, Serbentynės (Kiršino) upelio (dabar – tvenkinio) kairiajame krante, datuojamas I tūkst.–II tūkst. pradžia.

Piliakalnio aikštelė trapezinė, pailga, 40 m ilgio ir 25 m pločio. Aikštelės šiauriniame krašte supiltas 2 m aukščio, 15 m pločio pylimas, kurio šiaurinis šlaitas leidžiasi į 8 m pločio, 0,3 m gylio griovį. Aikštelės pietiniame ir vakariniame šonuose yra 1,5 m aukščio, 12 m pločio pylimas. Piliakalnio šlaitai statūs, 10 m aukščio.

Piliakalnį galima pasiekti, važiuojant keliu Jonava–Kėdainiai–Sėduva (**kelio Nr. 144**). Pravažiavus Baisogalos miestelį, pasukti link Andriūnų kaimo (ŠV), važiuoti 2,6 km iki sankryžos, po to – tiesiai. Nuvažiavus 3,6 km, sukti į kairę, keliuku nuvažiuoti 300 m iki poilsia vietės. Pylimu eiti pėsčiomis 1,5 km.

Statusas: valstybės saugomas.

Adresas: Diauderių k., Baisogalos sen., Radviliškio r. sav.

8 DIAUDERIAI HILLFORT *Unique code in Register of Culture Heritage 16312*

The mound is equipped on the hilly cape, on the left bank Serbentyne (Kiršinas) river (now – pond) and dates back to the beginning of 1st – 2nd millennium.

The levelled summit of the hillfort is trapeze, oblong, 40 m long and 25 m wide. The rampart which is 2 m high, 15 m wide was piled on the northern side of the area, the northern slope descends to 8 m wide and 0.3 m deep moat.

The rampart which is 1.5 m high, 12 m wide is on the northern and western edges. The slopes of the hillfort are steep, 10 meters high. The hillfort can be reached going along the road Jonava-Kėdainiai-Sėduva (**road no. 144**). After passing Baisogala, turn towards the village of Andriūnai (NW), drive 2.6 km to the junction, and then go straight. At the distance of 3.6 km, turn left, go along the path 300 m to the place for rest. Walk on foot 1.5 km along the rampart.

Status: The state protected.

Address: Dauderiai village, Baisogala eldership, Radviliškis district.

ŽYGIO ORGANIZATORIAI:
Radviliškio rajono savivaldybės administracija,
Paveldosaugos ir turizmo skyrius, 2017 m.

RĖMĖJAI IR PARTNERIAI:

Baisogalos seniūnija, Pakalniškių seniūnija, Šiaulėnų seniūnija,
Alskniupių bendruomenė, Baisogalos bendruomenė,
Daugėlaičių bendruomenė, Pašušvio bendruomenė, Šiaulėniškių bendruomenė, Radviliškio rajono savivaldybės etninės kultūros ir amatų centras, Stovykla „Robinsonai 2017“

DVIRAČIŲ ŽYGIS FINANSUOJAMAS
Radviliškio rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimo sklaidos ir atgaivinimo programos lėšomis

Nuotraukas ir tekstus pateikė
VYTAUTAS SIMELIS

Redaktorė
GRAŽINA DUNAUSKIENĖ

Maketavo
TOMAS JANUŠEVIČIUS

Į anglų kalbą vertė
ELVYRA JANKAUSKIENĖ

Spausdino
UAB „ŠIAULIŲ SPAUSTUVĖ“

PILIAKALNIŲ METAI 2017

RADVILIŠKIO RAJONO PILIAKALNIAI

2017 m.